

ارزیابی پایداری ایمنی‌زایی واکسیناسیون هپاتیت B پس از پنج سال

محمد مهدی عطارپور یزدی *

عضو هیات علمی گروه میکروبیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه شاهد - تهران - بلوار کشاورز - خ عبدا... زاده - دانشکده پزشکی

شاهد mmayazdi@yahoo.com

چکیده:

بررسی ارزیابی پایداری ایمنی‌زایی واکسیناسیون متداول هپاتیت B (درسه نوبت) پس از یک ماه و پنج سال از آخرین نوبت واکسیناسیون در جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری هپاتیت B و ارتباط آن با متغیرهایی نظیر سن، جنس، وزن، گروه خونی، وضعیت تاهل، سابقه استعمال دخانیات و... از اهداف این پژوهش می‌باشد. روش تحقیق: نوع مطالعه از نوع نیمه تجربی و گذشته نگر است. پژوهش بر روی ۲۲۰ نفر از افراد مختلف که در آنها سه نوبت واکسیناسیون صورت گرفته بود، از طریق انجام آزمایشات کیفی anti-HBc و anti-HBs به روش ELISA یک ماه بعد از آخرین نوبت واکسیناسیون و پنج سال بعد انجام گردید. یافته‌های پژوهش: پس از یک ماه از آخرین نوبت واکسیناسیون ۹۹.۵٪ دارای پاسخ ایمنی قوی (anti-HBs > 100 mIU/ml) و ۰.۵٪ فاقد ایمنی (anti-HBs < 10 mIU/ml) بودند. هیچکدام از افراد دارای ایمنی ضعیف (anti-HBs > 10 mIU/ml < 100) نبودند. اما پس از پنج سال کاهش میزان عیار anti-HBs در ۸۹.۱٪ افراد مشاهده گردید بطوری که فقط ۶۸.۳٪ دارای پاسخ ایمنی قوی بودند. ۲۶.۷٪ دارای ایمنی ضعیف و ۵٪ فاقد ایمنی بودند. بین سن و جنس و وزن یا BMI افراد مورد مطالعه با میزان عیار anti-HBs - آنها یک ماه بعد از آخرین نوبت واکسیناسیون رابطه آماری معنی‌داری مشاهده گردید. (P > ۰.۰۵) ولی بعد از پنج سال از آخرین نوبت واکسیناسیون این رابطه معنی‌دار نبود.

نتیجه‌گیری: باتوجه به موارد فوق ضمن توصیه به انجام واکسیناسیون متداول، دوز یادآور پنج سال بعد از آخرین نوبت واکسیناسیون نیز جهت پیشگیری از ابتلا به بیماری هپاتیت B ضروری بنظر می‌رسد. ضمناً در نتیجه واکسیناسیون، میزان عیار anti-HBs در مردان و افراد مسن کمتر از زنان و جوانان بالامی‌رود.

واژه‌های کلیدی:

هپاتیت B، سرطان کبد، واکسیناسیون، پیشگیری